

TEHNIKA ÜLIKOOLOOL

Esmaspäev
1 (1460)
20. jaanuar 1997
Hind 1 kr

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht

EUROPERE ESINDAJAD EESTIS

Euroopa Komisjoni Delegatsiooni juht Eestis ARHI PALOSUO TTÜs

18. detsembril m.a pidas tehnikaülikoolis avaliku loengu "Eesti ja Euroopa Liit. Euroopa Komisjoni roll Euroopa Liitu astumise ettevalmistamisel" Arhi Palosuo, Euroopa Komisjoni delegatsiooni juht Eestis. Hr Palosuo esitas oma volikirjad siinse missiooni täitmiseks president Lennart Merile 5. septembril 1996. Tal on seljataga pikk Soome diplomaadistaazh, samuti on ta varem tegev olnud panganduses.

Milline on Euroopa Komisjoni Delegatsiooni spetsiifiline roll Eestis?

Nimetatud Delegatsioon loodi jaanuaris 1996 vastavalt Eesti avaldusele (novembris 1995) ühineda Euroopa Liiduga.

Delegatsioonil on neli tähtsat funktsiooni:

- * toetada Eesti valitsust ettevalmistamisel assotsieerumiseks Euroopa Liiduga (läbirääkimised algavad hiljemalt 1998. aastal)
- * aidata kaasa Euroopa Liidu Phare programmi juhtimisel Eestis
- * levitada informatsiooni Euroopa Liidu kohta
- * hoolitseda selle eest, et Euroopa Liit oleks õigesti informeeritud Eestis toimuvast.

Meida Jalasti fotol on hr Palosuo huvitatud kuulajaskonna ees esinemas auditooriumis VI-111.

Professor MARIE-LAURENCE BUISSON töötab humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudis

Humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudil on viimastel aastatel saanud heaks tavaks külalisprofessorite kasutamine õppetöös. Seni on meil õppetööd teinud prof Daniel Good USAst, õpetades poliitoloogia kursust, ning prof dr Wayne C. Thompson Virginia Sõjaväe Instituudist USAst, õpetades politoloogiat ja haldusjuhtimise üht kursust. Olgu märgitud, et prof W.C. Thompson aitas nii TTÜ kui ka instituudi raamatukogu täiendada väärtusliku erialakirjandusega. Käesolevast õppeaastast töötab instituudi

haldusjuhimise õppetoolis erakorralise professorina prantslanna Marie-Laurence Buisson.

Prof Buisson loeb TTÜ üliõpilastele, peamiselt aga meie magistrantidele ja doktorantidele tänapäeva üht aktuaalsemat loengukursust "Euroopa Liidu institutsioonid ja halduskorraldus". Kursus kestab kaks semestrit.

Selles kursuses avab prof M.-L. Buisson Euroopa Liidu kujunemise tee, selle seadustiku, kolme põhisamba (Euroopa Ühendus, ühine välis- ja julgeoleku-

poliitika ning õiguslane ja sisepoliitiline koostöö) olemuse ja funktsioneerimise. Erilist tähelepanu pööratakse Euroopa Liidu institutsioonidele, nende töökorraldusele ning rahvusvahelisele koostööle. Juttu tuleb ka Euroopa Liidu laienemisest ning Eesti perspektiividest astumiseks Europeresse.

Prof Buisson on sündinud 1968.a Agenis Prantsusmaal. Ta on abielus. Lõpetanud Poliitikateaduste Instituudi Bordeauxs, Euroopa Uuringute Instituudi Strasbourgis ja Euroopa

Professor Marie-Laurence Buisson töötab humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudis

☞ Kolledzhi Bruges. Talle on omistatud magistrikraad.

Prof Buisson on töötanud Euroopa Komisjoni välissuhete peadirektoraadis ning Euroopa Komisjoni Euroopa laiendamise osakonnas.

Pr Buisson on ilusti kohanenud töö ja üliõpilastega meie ülikoolis. Kuivõrd loengukursus on inglisekeelne, teeb ta üliõpilastega palju individuaalset tööd.

Ta on õppinud ka eesti keelt ja saab sellega juba veidi hakkama.

Just pr Buisson oli see, kes korraldas meie majas kohtumise Euroopa Komis-

joni Delegatsiooni Tallinna osakonna juhi, suursaadik Arhi Palosuoga (vt pikemalt selle lehe 1. lk). Suursaadik selgitas seal Tallinna osakonna töö eesmäärke, töökorraldust, suhteid Eesti asutustega ning Eesti perspektiive ühinemiseks Euroopa liiduga.

Oluliseks tuleb pidada ehk sedagi, et hr Palosuol oli kohtumine ka rektor prof Olav Aarnaga.

Prof Ilmo Saulepp
haldusjuhtimise õppetooli
juhataja

Tallinna Tehnikaülikool kuulutab välja konkursi järgmisele ametikohale:

Süsteemitehnika teaduskond
elektroonika kompetentsuskeskuse juhataja
(akadeemilise põhikoormuse kõrvalt).

Ametikoht kuulub täitmisele alates 01. 02. 1997.
Konkursil osalemiseks esitada avaldus rektori nimele ja akadeemiline elulugu TTÜ personaliosakonnale nädala jooksul pärast kuulutuse ilmumist.

Informatsioon tel 620 20 55.

Lühiteated

23. detsembril

kutsuti rektoraati vastuvõtule ülikooli professorid. Jõulueelse meeleolus võeti suurest tööst aeg hetkeks maha ning lasti jõuluglõgil hea maitsta.

6. jaanuaril

esitleti Tallinna Õpetajate Majas ajakirja kooruke ja iva ning tutvustati Ühendust Omanäoline Kool, kelle infokeskus seda ajakirja välja asus andma. Infokeskus asub Pedagoogikaülikooli Haridustehnoloogia Keskuse juures. Ajakiri kooruke ja iva on interaktiivne ajakiri, mis ilmub paberil ja elektrooniliselt. Uus üllitis nimetab ennast suhtlemise ja koostöö vahendiks kõigile, kes on tegevad haridusuuenduses ja arendustegevuses. Seega peaks ta olema suunatud ka meie maja rahvale.

Kontakt: Viru väljak 2, tuba 31, tel ja faks 426 676, kodulehekülg <http://peak.@edu.ee/~mart>.

16. jaanuaril

said energeetikamuuseumis (Põhja pst 29) kokku TTÜ viistlased. Viistlaskogu klubiõhtul esines akadeemik Ilmar Õpik ettekandega teemal "Energeetika probleemne Eestis".

20. jaanuaril

algab ja 29. jaanuarini kestab keskkonnatehnika instituudi algatusel heitvete puhastite personali koolitus. Koolituse esimene etapp on mõeldud tulevastele õpetajatele Eestist, Lätist ja Leedust. Projekt käivitub Euroopa Ühenduse ja Saksamaa Schleswig-Holsteini Liidumaa rahade arvel. Lektorid on Saksamaalt ja Soomest. Õpuste teoreetiline osa viiakse läbi TTÜs, praktiline osa kahe päeva jooksul Tallinna ja Rakvere puhastusseadmetel.

Teine etapp - Eesti puhastusseadmete töötajate koolitus on planeeritud aprillikuuks. Koolituse eesmärk on ühtlustada meie väljaõppe Euroopas aktsepteeritud samalaadse väljaõppega.

Kogu projekti juht on keskkonnatehnika instituudi professor Heino Mölder. Instituudi juures on koolituse otstarbel sisustatud asjakohane väljaõppekeskus.

21. jaanuaril

on ülikooli oodata RAS Silmeti delegatsiooni eesotsas peadirektori Priit Saksinguga. Külaskäigu eesmärgist ja tulemustest pikemalt järgmises lehes.

3. veebruaril

toimub TTÜ mälumänguturniiri III voor, millest võtavad osa senised võistkonnad ja teised huvitatud Tallinna ülikoolide üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate hulgast.

TTÜ nõukogus

17. detsembril 1996

Nõukogu istungi alguses andis rektor kätte teenetemedali MENTE ET MANU hiljuti juubelit tähistanud vanemteadurile **Verner Kikasele** (80), prof **Mati Valdmale** (60) ja lektor **Daniil Arensburgerile** (60).

● Otsustati vastavalt instituutide ja keskuste ettepanekutele esitada Eesti Vabariigi 1996. aasta teaduspreemiate taotlemiseks järgmised teadustööd:

1. Suurele teaduspreemia ehitustootluse instituudi vanemteaduri **Verner Kikase** pikaajaline tulemuslik teadustöö "Kukersiitpõlevkivi kompleksse kasutamise arendus - põlevkivitsementide teooria ja tehnoloogia".

2. Aastapreemia 1996 tehnikateaduste valdkonnas:

☞ Elektroonikainstituudi professor **Enn Velmre** töö "Transportinähtuste modelleerimine keeruka tsoonistruktuuriga pooljuhtides";

☞ Automaatikainstituudi teaduskollektiivi: professor **Leo Mötus** (kollektiivi juht), insener **Riho Inkinen**, insener **Riho Kinksaar**, insener **Tõnu Näks**, insener **Martin Pall**, dotsent Rein Paluoja, insener **Mait Rungi** töö "Tarkvaratehnika keskkond LIMITS";

☞ Teaduskollektiivi: professor **Hiie Hinrikus** (kollektiivi juht) ja teadur **Jevgeni Riipulk** Tallinna Tehnikaülikooli biomeditsiinitehnika keskusest ning professor **Klaus Beilenhoff** ja professor **Hans Hartnagel** Darmstadt Tehnikaülikoolist töö "Raadiomeetrilise signaali identifitseerimine inimkehas";

☞ Elektriaramite ja jõuelektroonika instituudi teaduskollektiivi: professor **Juhan Laugis** (kollektiivi juht), lektor **Jüri Joller**, aseprofessor **Tõnu Lehtla**, professor **Endel Risthein**, dotsent **Raivo Teemets**, dotsent **Jaan Tomson** töö "Komplekt tugevvoolutehnika alaseid teadus-, õppe- ja teatmeraamatuid";

☞ Teaduskollektiivi: professor **Rein Munter** (kollektiivi juht) ja doktorant **Lea Maripuu** Tallinna Tehnikaülikooli keemiatehnika instituudist ning vanemteadur **Marina Trapido** ja teadur **Jelena Vereshinina** Haridusministeeriumi Keemia Instituudist töö "Toksiliste ja kantserogeensete aromaatsete ühendite lagundamine täiustatud oksüdatsiooniprotsessidega".

● Kinnitati Tallinna Tehnikaülikooli 1996. aasta koondeelarve, võttes arvesse täiendavad eraldised riigieelarvest ja laekumised riigieelarveväliste allikate arvelt.

● Kuulati rektori **Olav Aarna** kommentaare 1997. aasta koondeelarve koostamise kohta ning 1. jaanuarist 1997 uue palgaeeskirja rakendamise seonduvaid küsimusi.

Otsustati uue palgaeeskirja rakendamine lükata edasi kuni TTÜ 1997. aasta koondeelarve vastuvõtmiseni nõukogus.

● Rektor **Olav Aarna** kommenteeris uute õppesuundade juurde moodustamise tendentsi ohtlikkust; selgitas, et bakalaureuseõppe õppekavad ja diplomioõppe õppekavad on kaks eri asja; et tuleb öelda El bakalaureuseõppe õppekavade paljunemisele ja ka paljud olemasolevad õppekavad tuleb ilmselt ümber vaadata ning vastavusse viia EV kõrghariduse standardiga.

Otsustati, et õppekomisjon valmistab 15. jaanuariks 1997 nõukogule kinnitamiseks kooskõlalise bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe suundade nimistu.

● Kinnitati diplomioõppe õppekavad informaatika, arvutisüsteemide, telekommunikatsiooni, halduskorralduse ja mäetehnika erialadele.

● Teaduskonna tüüpõhimaarusesse viidi sisse olulised täiendused:

1) teaduskonnanõukogud moodustavad lõputööde kaitsmiseks ning teadus- ja kutsekraadide omistamiseks või kõrghariduse diplomite andmise otsustamiseks kaitsmiskomisjone, mille koosseisu kinnitab dekaan oma korraldusega.

2) teaduskonna nõukogu vaatab läbi ja kinnitab kaitsmiskomisjoni otsused.

● Reorganiseeriti majandusteaduskonna instituutide õppetooli.

1. Moodustati alates 1. jaanuarist 1997 majandusarvestuse instituudi rahanduse õppetooli baasil kaks õppetooli:

☞ finantsanalüüsi õppetool

☞ rahanduse ja panganduse õppetool.

2. Finantsanalüüsi õppetool kuulub majandusarvestuse instituudi koosseisu ning rahanduse ja panganduse õppetool teoreetilise majandusteaduse ja -metodoloogia instituudi koosseisu.

3. Ühendati teoreetilise majandusteaduse ja -metodoloogia instituudi koosseisus olevad statistika teooria ja ökonomeetria ning majandusstatistika ja demograafia õppetoolid statistika ja ökonomeetria õppetooliks.

● Kinnitati Üliõpilasedustuse koosseis vastavalt rektori ettepanekule.

Üliõpilasomavalitsuse põhimääruse punkti 20 kohaselt loeti edustuse valimised mittetoimunuks ja edustuse koosseisu kinnitamine rektori ettepanekul kuulub ülikooli nõukogu kompetentsi.

TTÜ Üliõpilasedustuse nimeline koosseis kuni järgmiste valimiseni on:

Marko-Raul Esop magistrant

Lauri Kõõp LZDS71

Veikko Põldmaa magistrant

Renna Reinsoo EXDE51

Erki Soekov EXDP92

Arles Taal AZD1

Katri Tammsaar TYD31

Andres Trikkel doktorant

Margus Metssalu MYDT51

Viljar Kuiv TWDR51

Kunnar Koov TZD51

Illar Tõnisson TXDG51

Ilo Rannu MYDM51

Artur Kuldmaa LZRG57

Andrus Kangur EXDE53

Roomelt Needo EA30

Hannes Piinte TYDI91

Marko Saviauk LZDS51

Jürgen Tamm HAAO32

Terje Vingisaar KA14

Jüri Kaljundi LZD.

● Otsustati asutada Tallinna Tehnikaülikooli Innovatsioonikeskus sihtasutuse staatuses.

● Otsustati luua alates 1. jaanuarist 1997 haldusstruktuuri üksusena **personaliosakond**.

● Muudeti TTÜ ausponsori statuuti, suurendades sponsorsummat 250 000 kroonile.

● Peale selle toimus nõukogu ees rektoriga töölepingu allakirjutamine. Kuni Ülikooliseaduse muutmise seaduse jõustumiseni 29. juulil 1996 ei olnud kehtestatud rektoriga töölepingu sõlmimise korda. Ülikooliseaduse muutmise seaduses on sätestatud, et rektoriga sõlmib ülikooli nimel töölepingu ülikooli nõukogu vanim liige, kelleks osutus professor **Boris Tamm**.

Info koostas

Viivi Russ

Ülikooli sekretär

TTÜ valitsuses

10. detsembril 1996

● Määratleti **õppetoolide** nimistu kor-
rastamiseks järgmised põhimõt-
ted:

☞ õppetoolil on oma selgelt väljen-
datud õppe- ja teadustegevuse te-
maatika (ainevaldkond);

☞ õppetool on oma ainevaldkonnas
olnud edukas grantide ning teadus-
ja arendustöö lepingute hankimisel;

☞ õppetooli koosseisulistele õppe-
jõududele on tagatud vähemalt
keskmine ametikohajärgne töö-
koormus, arvestades viimase nelja
aasta tegelikku õppetegevuse
mahtu ja uutest õppekavadest tu-
lenevat prognoositavat mahtu;

☞ õppetool omab "kriitilist massi" temaga
seotud õppejõudude/teadustöötajate,
magistrantide ja doktorantide näol

● Määratleti **professuuride** nimistu kor-
rastamiseks järgmised põhimõtted:

☞ igas õppetoolis peab olema vähe-
malt üks professori ametikoht;

☞ seda kohta täitnud professor on
olnud edukas magistrantide/dok-
torantide juhendamisel;

☞ kui viimase nelja aasta jooksul on
professori ametikoht olnud täit-
mata või puuduvad õppe-, teadus-
ja arendustegevuse selgelt kir-
jeldatavad tulemused, siis tuleb
see ametikoht likvideerida;

☞ täiendava professorikoha loomine
õppetoolis on mõeldav, kui õppe-
toolis on välja kujunenud uus tugev
uurimissuund või on vajadus uue
uurimissuuna väljaarendamiseks.

**Dekaanidel tuli esitada 10. jaanuariks
1997 ülikooli sekretärile teaduskon-
nanõukogu ettepanekud teaduskonna
instituutide/keskuste õppetoolide ja
professuuride nimistu muutmiseks.**

● Kiideti heaks alljärgnev konkursi-
komisjoni koosseis:

rektor **Olav Aarna** - komisjoni esimees;

professor **Jaan Metsaveer** - komisjoni
esimehe asetäitja;

professor **Raimund Ubar** - infotehnika
teaduskonna esindaja;

professor **Maido Ajaots** - mehaani-
kateaduskonna esindaja;

professor **Rein-Karl Loide** - matemaat-
ika-füüsikateaduskonna esindaja;

professor **Leo Mõtus** - süsteemitehnika
teaduskonna esindaja;

professor **Heino Mölder** - ehi-
tusteaduskonna esindaja;

professor **Väino Rajangu** - humani-
taarteaduskonna esindaja;

professor **Harri Käär** - energeeti-
kateaduskonna esindaja;

professor **Mihkel Veiderma** -
keemiateaduskonna esindaja;

professor **Vello Vensel** - majan-
dusteaduskonna esindaja;

doktorant **Andres Trikkel** - üliõpilas-
konna esindaja.

NB! Täpsustus: ajalehe ilmumise ajaks
on infotehnika teaduskonna esindaja
konkursikomisjonis professor **Andres
Keevallik**.

Võeti vastu otsus TTÜ töötajate elutöö
ja mälestuse jäädvustamise kohta.

TTÜ töötajate elutöö ja mälestuse
jäädvustamiseks asutati 1985. aastal
TPI nõukogu otsusega **mälestus-
raamat**. Kateedrite ja dekanaatide et-

tepanekul ja TPI Nõukogu 01.07.1986
otsuse alusel on mälestusraamatusse
kantud 93 nime. TTÜ nõukogu
19.04.1994 otsusega nr 40 kinnitati
sellekohane statuut in memoriam.

Otsustati:

1. Koostada TTÜ aastapäevaks - 17.
septembriks 1997- möödunud kümne
aasta jooksul meie seast lahkunute
kohta, kelle tegevus vastab statuudis
määratletule, **MÄLESTUSRAAMAT (II)**.

2. Instituutide direktoritel ja teiste
struktuuriüksuste juhtidel esitada rek-
torile 17. veebruariks 1997 nimekirjad
meie hulgast aastatel 1985-1996 (või-
malik, et ka varasemate nimekirjast
mingitel põhjustel väljajäänud) lah-
kunute kohta. Vajalik on lisada täielik
nimi, sünni- ja surmadaatum, ameti-
koht, teadusraad ja soovitatavalt
tegevuse lühiseloostus.

EELTEATED:

● Ülikooli nõukogu järgmise istungi
päevakorras 21. jaanuaril on struk-
tuuriüksuste põhimääruste kinni-
tamine ja vastavalt nõukogu
tööplaanile vaba arutelu TTÜ
arengu probleemidest.

● Ülikooli valitsuse istung on 28.
jaanuaril.

● Jaanuarikuu **infotund** on 31.
jaanuaril kell 16.00 teemal
"Töölepingud ja tööettevõtulepin-
gud".

Info koostas

Viivi Russ

Ülikooli sekretär

Tehnikaülikooli ajalooliste isikute tähtpäevi

jaanuar 1997

80 aastat tagasi, 12. jaanuaril 1917.a sündis Tallinnas Konstan-
tin Ollik, kelle elutee oli TTÜga seotud 40 aastat. K. Ollik immat-
rikuleeriti ehitusosakonna üliõpilaseks 15. septembril 1936.a ja
lõputööd kaitses 9. augustil 1944.a. Juba 1942.a-st töötas K. Ollik
ajutise abijõuna tugevus-, ehitismehaanika ja konstruktsioonide
laboris ja prof O. Madissoni assistendina tugevusõpetuse alal, a-il
1956-1977 oli ta ehitismehaanika kateedri dotsent ja 1962-1972
sama kateedri juhataja. Ta uuris tahke keha deformatsioonime-
haanikat ja koostas õppekirjandust. Kuulus korp!Vironia. K. Ollik
suri 11. augustil 1989.a Tallinnas.

105 aastat tagasi, 24. jaanuaril 1892.a sündis Peterburis
Rudolf Teodor Ise - mehaanikainsener, riigiametnik ja
diplomaat. R. T. Ise õpetas TTs kahte õppeainet: tööstusmasinad
ja mehaaniline tehnoloogia. Ta oli Eesti saatkonna sekretär
Helsingis ja Eesti aukonsul Rio de Janeiros. Saksa okupatsiooni
aastail 1941-1944 oli R. T. Ise Majandusdirektooriumi töös-
tusosakonna juhataja. 1944.a. põgenes Saksamaale, hiljem
töötas USAs insener-konsultandina. Kuulus korp!Rotalia. R. T.
Ise suri 5. mail 1982.a. Hunstville's (USA).

Rubriiki koostab Imbi Kaasik

Ülikool ja inimesed muutlike aegade pöörises

Juhan Toomaspoeg (sünd 12. aprillil 1917) sidus oma elu TTÜga septembris 1936 ja on praegugi jõudumööda ametis juhtimisökonoomika õppetooli tegevuses. Kauaaegne majandusteaduskonna dekaan on varemgi meie lehes avaldanud tagasivaateid Tehnikaülikooli ajaloole. Seda korda on ta ette võtnud pöördelaastad 1941-1944. Ta põhjendab kaugete aegade meeldetuletamise vajadust lõpupoole nii:

"Mis toimus neil aastail okupeeritud Eesti poliitilises elus? (- - -) Arusaadavatel põhjustel ei saanud käesoleva kirjutise autor ülestõstetud küsimuse uurimisele asuda enne Eesti taasiseseisvumist."

Nüüd on paras aeg.

Toimetus omalt poolt leiab, et lähemates lehenumbrites jätkuma jääv meenutuselari on kõrgendatud huvilävega lugejale vajalik. Kõigepealt selleks, et meie, siin ja praegu, ei kipuks arvama, et just see ajahetk, milles meie elame, on ainus, muutumatu ja igavene. Aga ka selleks, et teada, kuidas inimesed enne meid on välja tulnud ajapöörise kataklüsmidest. Aga ka selleks, et õppida - kuidas käituda nii, et meist sõltumatud ühiskondlikud tormid kõigele vaatamata säilitaksid olulise järjepidevuse meie ülikooli aja- ja eluloos.

1.

Diplomandina ja ajutise abijõuna TTÜs Saksa okupatsiooni päevil.

Täienduseks koguteose "Tallinna Polütehniline Instituut 1936 - 1986" peatükile 2.2 "TPI fašistliku okupatsiooni aastail, septembrist 1941 septembrini 1944".

Saksa okupatsiooni algus

1941. aasta sügisel ei tulnud Tallinna Tehnikaülikooli (siis instituudi) kollektiivile ootamatult. Pärast sama aasta juuniküüditamist, Saksa armee kallaletungi N. Liidule, suvist sundmobilisatsiooni ja järjest tihenevat infosulgu oldi valmis tõsisteks sündmusteks. Imbus läbi, et Saksa sõjaväe esimesed mootorratturite üksused (agitaatorite keelepruugi kohaselt "hitlerlaste kõriloikajate jõugud") ületasid vabariigi lõunapiiri juba juuni algul. Parteiorganisatsioon kihutas laborite töötajaid kaitsetöödele - tankitõrjekraavide kaevamisele ja evakueerimistegevuse kiirendamisele. Anti korraldus olulisemate õppe- ja teadusliku uurimistöo vahendite ärasaatmiseks. Laboritesse saadeti toorettest, servamata laudadest kokkunaelutatud pakketaarat. Neisse tulnuks mahutada ida poole saatmiseks TTÜ hinnalisem vara. Oli neid, kes korralduse vastuvaidlemata täitsid. Töötasin tollal soojustehnika laboris. Täitsime kõik meie kiiruga saadetud kastid. Mäletan hästi, et ühte mahtus

Tehnikaülikool aastail 1941-1944

JUHAN TOOMASPOEG

parajasti lõhkise kaanega, vanametalliks muutunud kuuesilindriline firma Chevrolet automootor, teistesse mitmesugust muud tonnaazhiandvat rauakolu. Me ei rääkinud sõnagi. Uskusime, et labori töö ei katke, pidime valmis olema ülikoolitöö jätkamiseks ka edaspidi. Sakslasi me ei oodanud.

Tallinn langes neljapäeval, 28. augustil 1941. aastal

Saksa okupatsioonivõimude valdusse

Nõukogude allikate järgi viinud samal päeval peahoonesse tunginud suur sõjaväelaste rühm veoautol minema kättesattunud väärtuslikumad esemed, mõne päeva pärast plaatinast esemed ning juba järgmistel päevadel ka väärismetallist esemed. (Kuidas need küll evakueerimata jäid?). Saksa sõjaväe võimud rekvireerinud mitu instituudi hoonet, sinna majutatud allüksusi ja ametikondi...

Kuidas olukord tegelikult oli, võisin veenduda alles esmaspäeval, sest olin sõjale jalgu jäänud oma tolleaegses elupaigas, äia talus Harju rajoonis, Harku-Järvel. Koppilisse tööpaigale lähenedes sain halva eelaimuse, kui möödusin hävituspataljoni laste poolt mahapõletatud "tähtsa sõjalise objekti" - Sitsi vabriku veel suitsevatest varemetest.

Mis ootab ees?

TTÜ peahoone jäi vaevalt poolteise kilomeetri kaugusele. Kuidas olid stalinlikku —vaenlase kätte

jäävate rahvamajandusobjektide -- hävitamisnõuet täitnud meie oma tudengite komsomoliaktiiv, eesotsas hävituspataljonlastest rühmakomandöride V. Reinvaldi ja I. Volmeriga? Süda läks kergeks, kui paistma hakkas peahoone torn ja sellel tormava aurikuga tuulelipp. Olin rõõmus, kui jõudsin sõjategevusest puutumata *almu materi* Kopli peahoonesse. Ei purustusi, ei teateid rekvireerimistest! Üllatuslik murest vabanemine sööbis mällu nii kustumatult, et aastaid hiljem üles seatud marmoritahvel (juba nimetatud, hiljem kangelasteks tunnistatud) hukkunud tudengitest hävituspataljonlaste nimedega ei tekitanud minus vastumeelsust.

Õnneks olid puutumata ka teised TTÜ hooned. Kaotuseks tuli siiski pidada Kopli Rahvamaja rekvireerimist Saksa sõjaväe poolt. Kokkuleppel Kopli Rahvamaja Seltsiga oli TTÜ üliõpilaskonna Edustus kasutanud seal teisel korrusel bürooruume, keldrikorusele aga rajanud ning majandanud üliõpilassööklit. Hoone merepooles väljaehituses paiknenud võimla oli TTÜ sportlaste kasutada. Pärast Eesti okupeerimist nõukogude sõjaväe poolt lõpetati siseministri dekreediga (31. VII 1940) üliõpilasorganisatsioonide ja Edustuse tegevus. Vastloodud ametiühingorganisatsioon jõudis sööklal vaevu hinge sees hoida. Alates esimestest sõjapäevadest ja mobilisatsiooni väljakuulutamisest võeti Kopli Rahvamaja Punaarmee käsutusse. Edasi rekvireeris selle muidugi Saksa sõjavägi ja niimoodi läks kaduma TTÜ-le vajalik söögikoht.

Käes oli

Õppetöö alguspäev, 1. september

Maja oli vaikne, traditsioonilisest I kursuse immatrikulatsioonist ei saanud rääkida. Polnud üldse teada, mis edasi saab. Teadsime, et juhtkond (rektori kt prof A. Parts, majandusjuhataja A. Valvet, pearaamatupidaja E. Mätas) tegutseb. Kantseleil oli käsil üliõpilaskonna võimaliku koosseisu (mobilisatsioonist pääsenute, sõjategevusest kõrvalehoidnute) selgitamine. Säilinud olid tudengite nimekirjad ja aadressid. Üle vabariigi saadeti teated õppetöö loodetavast jätkamisest. Nii sai info ka isakodus Võrumaal viibiv lõpukursuse tudeng keset kibedat viljalõikust. Hans Taal ilmus, küll raskustega, kohale. Peagi sai temast abijõud prof H. Einbergi masina-konstruksioonide laboris.

Üliõpilaste arvu ja struktuuri mõjutas ka

uue rezhimi vahelesegamine õppetöö korraldusse:

1940. edukalt alustanud ja kiiresti arenenud majandusteaduskond viidi tagasi algkodusse - Tartu Ülikooli. Eeldades õppetöö peatset alustamist, tegi TTÜ kõik endast sõltuva. Anti korraldus laborite ja allastuste varade inventeerimiseks. Eraldi nimekirjadesse tuli registreerida evakueeritud ja sõjaväevõimude poolt

rekvireeritud põhivahendid ja materjalid. Olime kibe-dasti ametis, kui laborisse tuli üllatuslik rektori käsikiri:

"Olen oma kohustused rektori kt alates 13. 09. 1941 kell 9. 00 üle andnud prof R. Livländerile.

A. Parts, rektori kt."

Samas ka rektori aj kt R. Livländeri käsikiri uutes ülesannetes tegevusse astumise kohta 13. 09. 1941, kell 9.00. Rektori vahetus oli tõeline uudis. Me ei teadnud ju, et kõrgemal pool oli "plats puhtaks" otsustatud juba eelmisel päeval. Et R. Livländeril rektoriks nimetamise vastu erilist huvi polnud, näitas tema esinemine TTÜ aastapäeva (tolleaegse kroonika järgi viies) puhul kokkutsutud koosolekul, millest olen varem kirjutanud (vt Juhan Toomaspoeg, Pilk minevikku. Ajaleht Tehnikaülikool, nr 38, 16 sept 1992).

Uue rektori üheks esimeseks nähtavaks sammuks oli senise raamatukoguhoidja, saksa keelt vabalt valdava prof O. Reinvaldi lese Alide Reinvaldi nimetamine TTÜ sekretäriks.

TTÜ professori kaotused olid õnneks siiski suhteliselt väikesed. Vanematest õppejõududest olid evakuaatsiooni läinud vaid idast tulnud marksismi-leninismi jt õppejõud.

Tallinna Tehnikaülikooli profiilile vastavatest olid kohal professorid ehitus-mehaanikateaduskonna ehitusosakonnas korüfee O. Madisson (ilma oma "parema käe", mobilisatsiooniga kaasa läinud H. Oenguta), L. Jürgenson, O. Martin ja V. Paavel, mehaanikaosakonnas H. Einberg, H. Freimuth, J. Ivand, K. Reintalu, H. Vörk, keemiamäeteaduskonnas keemiaprofessoritest E. Jaakson, J. Kopvillem, A. Parts; mäeosakonnas J. Kark, A. Linari. Kohal olid ka kogenud instruktor-assistendid ins E. Kikerpill, A. Maischneck, A. Rehtlane ja E. Muna ning mag E. Talts. Matemaatikute ootasid rakendamist prof A. Borkvel ja mag A. Särev. Füüsikaõppejõududest oli esialgu kohal J. Meitre. Olukord polnud kaugeltki lootusetu. Selgus ka kohale rutanud viimase kursuse üliõpilastest ja diplomandidest tekkiv abireserv. Neid sai rakendada laboritööde läbiviimisel abijõududena või edasijõudmisel nooremassistentidena. Erialati ehitusaladel: J. Aare, V. Kamsen- Kikas, V. Kikas, A. Kütt, H. Lauga, L. Pavarus, R. Räämet, mehaanika-elektrotehnikas, energeetikaerialadel: A. Kroon, G. Kuller, A. Laansoo, J. Masing, M. Mathiesen, G. Saar, E. Saare, B. Saimre, H. Taal, H. Tamm, A. Treffner, J. Toomaspoeg, keemia erialal A. Aarna, O. Eisen, A. Jöks, K. Kaasik, K. Koordt, A. Piirma, A. Piksarv, E. Siirde, H. Vilbok, mäerialal: A. Kitsnik, K. Kruusmaa. Enamik neist andsid oma panuse TTÜ arengule. Mitmed sattusid välismaale ja paistsid seal silma.

Vaatamata ülikoolile mitteomasele tegevusele, laabus metsatöö hästi. Kindlasti aitas kaasa juhtkonna luba võimaldada pärast TTÜ vajaduste täitmist rahuldada osavõtjatel ka eraküttepuidu vajadust.

Vändra metsapunktis töödeldud küttepuit laaditi Vändra jaamas kitsarööpmelistesse vagunitesse, võeti Tallinn-Sadam lõpp-peatuses vastu, laaditi veoautodesse ja saadeti Kopli suunas. Laadimis-transportitoid tegid need üliõpilased-õppejõud, kellel polnud võimalik otse metsatööst osa võtta.

Kohapeal Vändras tekkis probleeme autotranspordiga. Äärmiselt defitsiitne vedelkütus sai lihtsalt otsa, kui "avasime kaardid". Soojustehnika laborist toodi seni varjul hoitud uhiuus "Imbert" tüüpi gaasigeneraator (mis pidanuks õieti evakuatsiooniteedel seiklema), nutikad mehaanikud monteerisid selle väga vajaliku riistapuukohalike seppade abiga koos muude vajalike abiseadmetega metsatööl kasutada olnud GAZ veoautole. Leiti ka kuivi kaseklotse ja veoauto töötas. Raskelt küll, aga läks!

Nende ridade kirjutajal algas

graafikukohane töö Vändras

1. augustil, pidi kestma 10 päeva ja läks kauemgi. Õpetöö Koplis - "jõumasinate labori" korraldamine, pidi käivituma ju alles 1. septembril.

Meeles on hommikune väljasõit Sadama jaamast, seljakotis lisaks tualetti-tarvetele kahe voodilina ja käteräti vahele mähitud sügav ja lame taldrik ning kruus, kuhu omakorda pakitud lusikas, nuga, kahvel. Täpselt metsaaktsiooni toitlus-majutamiskomisjoni eeskirja kohaselt. Seljas metsatööks kõlblikud riided (teksaseid siis ei tuntud), vanadest jalanõudest rääkimata. Ilmad päikselised, ööd augustiliselt tähised. Vändra Tõrvaaugul võttis tulijaid vastu tõine metsatöölise maja. Igäihel tuli leida sobiv asemepaik, ööks ette valmistada põhukott. Hoolitsev käsi ulatas leivatüki ja piimakruusi. Tööprotsessis polnud vahet ametinimetustel ega tiitlitel. Meeldejäanud tööjaotuse vormideks tootetöölised olid saagijad (paarikaupa) ja laasijad, abitöölised-koristajad ja transportitöölised-laondajad. Laondajatest-transportitöölised

omaette olid elevantijad.

Need olid nii sitked mehed, et haarasid propsi või paku ootamatult haardesse, tõstsid õlale või säädisid puusale ja tarisid kas või jalgade vankudes laoplatsile. Olgu siin vähemalt kolme esielevantijat -- Linarit, Jürgensoni ja

Plakki nimetatud, kelle nimed on TTÜ ajaloos küll nimetatud, kuid siin esitatud teened märkimata. Tööd tehti tublisti, päeva pikkusele ei vaadatud. TTÜ vajadused tuli täita ja isikliku kütusenormi eest pidi ka hoolitsema. Nendega, kes õpetama kukkusid, kuhu langetada, ja vaid kepiga pakke tonksisid, tehti riivatut nalja. Oskarist dekaanile tarisime vagunisse kodukütteks mitme mehe jõudu nõudvad haavapakud. Ise pidasime peenikest naeru: kuidas see kõhukas härramees nendega küll pliidini-ahjuni jõuab...

Ilus see muidugi polnud. Härrasmees oli ka vanematest elevantijatest oma kümme aastat vanem.

Seal, kus insenerivägi koos,

muidugi ei piiratud ainult käsitsitööga. Tehnika täienes, kui soojustehnika labori juhataja initsiatiivil toodi pealaoplatsile laborist oma tarbeks jäetud viie-hobusejuline statsionaarne diiselmootor "Ruston". Otsekohe kombineeriti sellele rihmaratas, kuskilt saadi sobiv rihm ja rihmaveetav väntmehhanism puulõhkimiskiiu kätamiseks. Nüüdsest peale võisime enamiku individuaaltarbepuitu Tallinna saata meetripikkuse halupuiduna.

Sellest ajast on meeles omamoodi nali. Vaja oli öömaja juurest lõhkumiskiiu tarbeks sobivaid "vidinaid" kohale tuua. Viie-kuuekilomeetriline vahemaa tulnuks jalgrattaga ületada. Ettepanek tehti Ivandile. Siis selgus omamoodi paradoks: Eestimaa autoasjanduse "isa" mitme juhtidele vajaliku käsiraamatu autor ei osanud jalgrattaga sõita!

Süüa anti tublisti,

vastavalt igäihe kaasavõetule serveeriti. Vaevalt piisas aga kaasa võetud kaardimarkidest - kupongidest. Küllap leidis majandusjuhataja talumeestelt lisa. Supp oli alati lihamaitseline, praeks paras lihatükk. Piima puudust ei tuntud. Piinlik oleks ka paljude aastate takka kiitmata jätta Koplist kaasa tulnud pr A. Kuusikut ning tema abilisi laborante-noorikuid. Pärast õhtusööki oma põhukottidele magama -- vähe oli neid, kes jõudsid augustiõist tähistavast imetlema minna. Hommikuäratusega kaasnes reegli kohaselt keemikust Nikolai hädaldus: sokid kadunud! Ja siis kohe: "Alustada läbiotsimist". Kadunud varanduse leidmisest tunnistas hiljem vaikne venekeelne pomin...

Tallinn oli küll sõjavaba,

kuid ränk sõda jätkus. Seepärast kehtestati rektori käskkirjaga öised valve-julgestusmeeskonnad peahoonesse ööpäevaringselt, teistes hoonetes jäi valve majahoidja ülesandeks. Peahoone julgestusmeeskond sai ööseks vintpüssid ja 15 padrunit püssi kohta. Valve üldjuht oli esialgu spordilaborist E. Sild, pärast tema mobiliseerimist samast J. Langel. Nende ridade kirjutaja oli noil päevil peahoone valvemeeskonna tegevuskontrolli juhataja asetäitja. Valvemeeskonnal oli sinine käeside. Olin juures, kui sekretär pr A. Reinvald koostas Toompeal asuval Tallinna (Reval) Majanduskommandole palvekirja 3 meetri sinise sitsiriide saamiseks käesidemete tarvis. Kiri oli saksa keeles, alla kirjutas suurima lugupidamisega Tallinna (Reval) Tehnikaülikooli rektor. (Mõne aasta pärast lõppes üks valvekord minule tänaseni meeldejäanult... Sellest aga kirjutise lõpus.)

Kindlas usus, et kohe-kohe õppetöö jätkub, püüdis majandusosakond eesotsas juhataja A. Valvetiga teha kõik. et rekvireeritud söökla asemele uus saada. Lahendada tuli uute ruumide küsimus, hankida köögi- ja söögisaali sisustus, laoruumid korrastada, läbi mõelda normeeritud jaotamisest ja kaardisüsteemist tingitud keeruline arvepidamine jpm. Kasutades sidemeid ja tutvusi TTÜ lõpetanutega tootmis-jaotusorganisatsioonides õnnestus leida TTÜ-st mitte kaugel kahetoaline köögi, vannitoa ja panipaigaga korter. Järgnesid lõpmatud kirjad, esildised ja tellimused Tallinna linna varustusametile, ETK-le, Võiekspordile, isegi kindralkomissari allasutustele toiduainete normikohaste koguste väljastamiseks.

Ülikooli juhtkonna energilise töö tulemusel

Eesti Omavalitsuse Haridusdirektooriumis ja endastmõistetavalt Generalkomissariat in Reval ülem- ja alamjuhtide (omavahelise pilkenimetusega "Kriegsverlängerungsratide"-- sõjapikendusnõunike) järjekindla veenmise-meelitamise tagajärjel võimaldati õppetöö lõpuks ametlikult alustada alles 1. veebruaril 1942. a. Mis ei tähenda, et laborid olnuksid vanematele kursustele enne suletud. Nii näiteks soojustehnika laboratooriumis, kus leidis varusid eelmisest perioodist ning õppevahendid ja laboratoorsed seadmed evakueerimata, viidi soovijate grupile "jõumasinate laboratoorium" läbi juba novembri-detsembri-jaanuari kuul. Vormistati muidugi veebruarist alates. Loengutega alustasid ins Toonekurg (kolded ja katlad), A. Mänd (nõrkvoolutehnika), K. Sibul (elektriraudteed), kui märkida ainult mõned energeetika suuna õppejõud ja õppeained. Uudiseks oli kahe saksa keele õppejõu rakendamise õppejõudude seas. Nendeks olid nimekad, nõukogude võimu poolt vallandatud koolijuhid

N. Kann ja L. Raudkepp. TTÜ usaldusarstiks arvati uuesti K. Rumma. Ka tema oli eelmise rezhiimi poolt vallandatud.

Õppetööga alustati, kuid talv oli karm ja kütusevarud lõppemas. Sõja jaoks tähtsusetu objekti kütusega varustamist polnud lootagi. Majandusosakonna pingutustega suudeti õppehoonetes vaid hädavajalik soe sees hoida. Pisut sütt saadi naabruses asuvast seisma jäetud Lorupi klaasivabrikust, halupuid nuruti Tallinna kütteametist, tükkturvast õnnestus oma transpordiga hankida Lavassaarest. Siitpeale algas Tallinna Tehnikaülikoolis aja-järk, mille liitnimeks

õppe-, teadus- ja küttevaru mistegevus.

See haaras kogu kollektiivi. Tudengitele teatati rektori käskkirjaga:

"Kuna TTÜ-le vajalikku kütust on võimalik hankida vaid isetootmise teel, on kõik TTÜ üliõpilased kohustatud osa võtma kütusetootmise aktsioonist Ellamaa Turbarabas ja Vändra lähedal metsas 4 nädala jooksul alates 25. VI 1942. a. Aktsioonist kõrvalehoidjad eksmatrikuleeritakse!"

Turbatootjad tudengid suunati graafiku järgi gruppides Lehtse (hiljem Lavassaare) rabasse. Üldjuhtimine tudengite majutamise, toitlustamise ning tööde korraldamise küsimuses oli prof J. Kark'i käes. Temale abideks aj abijõud E. Saare ja üks köögitööline. Kui turbaaktsioon arenes Eesti Turbatööstuse väljakujunenud süsteemis, kujunes metsatöö organiseerimine TTÜ majandusosakonnale päris uudseks ja töömahukaks ettevõtmiseks. Eelläbirääkimistega tehti kindlaks võimalikud, TTÜ-le sobivad metsalandid; peeti silmas soodsat juurdepääsu ja saetud materjali välja-veovõimalusi. Pidi arvestama puhtkäsitsitööga. Elektrilised ja mootorajamiga metsatöömashinad puudusid. Varuda tuli saelehti, kirveid, saeviile, meestele puldankindaid, ka pastlaid. Organiseerima pidi propside ja pakkude vedu eellaonduksplatsidele, tarvis oli mõelda valiraudteeroobastele ja liipritele. "Uut tüüpi" metsatöölise tarbeks oli vaja varuda kohvi, paberosse-sigarette ja marmelaadi. Kõige vajaliku kättesaamine nõudis sõjamajanduse tingimuses suurt vaeva ja hankijate pikka meelt.

Massiaru 1943. Metsatöö. Brünett noormees, siinsete ridade kirjutaja, istub kuskil seal keskel. Eraarhiivifoto.

Põhjamaad kutsuvad

Taani stipendium

Taani Haridusministeerium pakub 1997/98 õppeaastaks edasijõudnud üliõpilastele, kraadiõppe üliõpilastele ja teadustöötajatele stipendiume kestvusega 2 - 9 kuud. Stipendium on mõeldud õppimiseks või uurimistöö tegemiseks Taani ülikoolides või mõnes muus sarnases kõrgemas õppeasutuses (stipendiumi ei saa kasutada diplomi või mõne muu teadus-liku kraadi omandamiseks).

Kandideerimise eelduseks on:

- silmapaistvad õppe- või teadustöö tulemused
- taani keele oskus, kui soovitakse osaleda loengutes või seminarides; muul juhul

- hea inglise või saksa keele oskus
- oma uurimisprojekti või õppetöö detailne kirjeldus, mida soovitakse teostada Taanis.

Ankeedid tuua **15.veebruariks 1997** välissuhete talitusse, VI - 212 tel 620 35 02. Samas ka lähem info ja ankeedivormid.

Põhjamaade ministrite nõukogu stipendium

Põhjamaade Ministrite Nõukogu pakub 1997.a. stipendiume, mille eesmärgiks on Põhjamaade (Soome, Rootsi, Norra, Taani, Island) ja Eesti vastastikuse haridus- ja teadusalase koostöö edendamise ning võimaluste pakkumine ka vastastikuseks riigiteenistujate vahetuseks. Eelistatud on taotlejad, kellel

on juba eelnevad kontaktid soovitud institutsiooniga või isikuga olemas.

Kandidaatideks võivad olla ükskõik, milliselt erialalt:

- teadlased, õppejõud, edasijõudnud üliõpilased
  - haridus- ja uurimisasutused.
- Kandidaadilt eeldatakse head inglise keele(või vastavas asutuses nõutava keele) oskust.

Ankeedid ja lähem info on välissuhete talituses, VI-212. Ankeetide esitamise tähtaeg on **1. märts 1997** (peab juba kohal olema) vastavasse riiki, kuhu stipendiumi taotletakse.

Rektoraadi jõuluvastuvõtt

välisüliõpilastele ning -õppejõududele toimus 19. detsembril läinud aastal.

Avasõnad ja head soovid jõulupuhkuseks lausus kantsler Jüri Tanner. Seejärel said enda tutvustamiseks sõna osalejad, kes rääkisid, millisest riigist ning kõrgkoolist nad on TTÜ-sse õppima tulnud.

Käesoleval õppeaastal õpivad TTÜ-s

- Mikko Tapani Iiskonmäki (Soomest) ärijuhtimist,
- Toma Kavonius (Soomest) informaatikat,
- Henri-Petteri Reponen (Soomest) ärijuhtimist,
- Torunn Matre (Norrast) informatsioonitehnoloogiat,
- Sinisha Neditsh (Serbiast) informaatikat,
- Natalja Poljanina (Mari EL-ist) rahvamajandust,

- Mihhail Sevrjugin (Mari EL-ist) informaatikat,
- Konstantin Tjapin (Mari EL-ist) rahvamajandust,
- Havard Soethre (Norrast) täiendab end eesti keele õpinguis,
- Hanna Uronen (Soomest) ärijuhtimist.

Välisõppejõudedena töötavad meil David Bivin (USA-st) majandusteaduskonnas ning Simon S. Sun (USA-st).

Jõuluvastuvõtu lõpetuseks pakutud parkoogid maitsesid välistudengitele väga hästi.

Aire Isand

M. Jalasti fotol on (vasakult) Hanna Uronen, Aire Isand (välissuhetest), Aime Piht (teabetalitusest), Natalja Poljanina ning Henri-Petteri Reponen.

Kuidas kutsuda külalislektorit Saksamaalt

Saksa Välisvahetusteenistus (DAAD) pakub ülikoolidele võimalust kutsuda külalislektoreid Saksamaalt kas lühemaks (1-3 kuud) või pikemaks õppeajaks (kuni 2 aastat).

Vastuvõttev kõrgkool peaks teatud määral osalema ka külalisõppejõu kulude katmisel, n. honorari maksmine; majutuse ja/või elamiskulude eest hoolitsemine. DAAD katab reisikulud, ülejäänud elamis- ja muud kulud.

Tähtajad: avaldusi vaadatakse läbi 5x aastas - veebruari ja mai alguses; juuni ja septembri lõpus; detsembri alguses. Külalisõppejõud, keda soovitakse ülikooli loenguid pidama kutsuda, peab oma ankeedi (koos vastu-võtva poole kutsega) esitama DAAD-le vähemalt 8 nädalat enne komisjoni järgmist koosistumist.

Lähemat infot, keda ja kuidas kutsuda, saab välissuhete talitusest VI-212.

Lugupeetud õppejõud!

TEMPUSE materjalid järgmiseks akadeemiliseks aastaks välissuhete talitusest!

Mälumäng

TTÜ mälumänguturniiri III voorust 3. veebruaril on kutsutud osa võtma kõik senised võistkonnad ning teised huvitatud Tallinna ülikoolide üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate hulgas.

Teadmiseks uutele huvitatutele, et see on viimane võimalus võistlustulle astuda, sest viiest voorust läheb peaauhinna jagamisel arvesse kolme kõige paremini märgitud vooru punktid. Võistkonna suurus on 2 inimest ning neil tuleb vastata 25 küsimusele erinevatest valdkondadest.

Esimesed kaks vooru toimusid eelmise aastanumbri sees. Kahe vooru järel juhib võistkond Kala TTÜst, mille koosseisu kuuluvad Hanno Kuus ja Heiko Toom, ning nad olid ka esimese vooru võitjad.

Teise vooru võitis võistkond Fraternitas Automobilis Tartust, kes ei pidanud paljaks Tartust Tallinna sõita. Tasub mainida, et see võistkond saavutas I koha Tartu ülikoolide analoogsel turniiril ning kus osalesid ka õppejõud ning EPA rektor. Kurb, kuid tõsi on see, et peale TTÜ ei ole ühtegi võistkonda teistest Tallinna ülikoolidest.

Osavõtt on suurenenud iga vooruga ning võib täheldada huvi kasvu mälumängu vastu meie üliõpilaste julgas. Üheks asjaoluks võib nimetada ka korralike auhindade olemasolu. Esimeses voorus said võitjad "Sporditähe" ja "Ärielu" tellimused, mille oli välja pannud Inreko Press. Teise vooru võitjad said "Eesti Päevalehe" 3 kuu tellimuse.

Kolmanda vooru auhinna üle käivad praegu läbirääkimised. Arvata on, et see eelnevatele alla ei jää. Boonusauhindadena toetab turniiri mitu kirjastust väärtkirjandusega.

Seega on kõik endised, praegused ja uued mälumänguhuvilised oodatud 3. veebruaril oma teadmisi proovile panema. Täpsemat infot toimumise aja ja koha kohta vaadake teadetetahvlile ilmutatelt kuulutustelt.

Tarmo Kärsna

majandusteaduskonna IV aasta

üliõpilane

Uues ametis

Jätkab tööd ülikoolis dotsent Boris Gordon, kes vabastati õhtuõpikonna juhataja kohustustest 1. jaanuarist seoses tema nimetamisega personaliosakonna juhatajaks.

Õhtuõpikonna juhatajaks alates samast ajast on kantsleri käskkirjaga määratud teoreetilise majandusteaduse ja -metodoloogia instituudi dotsent Tatjana Põlajeva.

KIRI TOIMETUSELE

Kui õppejõu köht läheb tühjaks

11. jaanuar oli laupäev. Rahvast majas ikka liikus. Õppejõule, teadagi, pikk päev. Köht läheb tühjaks. Aga mitte ühtegi toidupoodi (baari, sööklad) pole peahoones lahti. Esimese "ühika" baar oli avatud. Sain tassi kohvi, kaks saiakest ja pisikese shokolaaditüki. Ajas asja ära. Arve: 24 krooni.

Tudengile võib see taskukohane olla, vaesele õppejõule küll mitte.

Filosoofia õppejõud

Aadu Rast

TÄHELEPANU!

Elu on näidanud, et kõige viimased uudised jõuavad toimetusse neljapäeval ja reedel. TTÜ trükkoda asub meie ajalehte trükkima esmaspäeva hommikul ja seega jõuab järjekordne TEHNIKAÜLIKOOOL lugejani esmaspäeva pealelõunaks. Niisiis alates sellest aastast ilmub leht üle kahe nädala esmaspäeviti.

Vahepeal võtab toimetus heal meelel vastu kõikvõimalikke erinumbri-ideesid. Näiteks on üliõpilased keset talve elavnenuid ja soovivad taasüllitada vahepeal soiku jäänud "Tudengi EKSTRA". Seda on oodata juba lähemal ajal.

Otsiks rahu endale... mitte Euroopast, vaid koopast

*Meenutan kuumusest õhkuvaid
Kummisahinast lõhnavaid teid
Euroopa linnade vahel
Põldude rohelust lõhkuvaid
Kõigest väsimus ahistab meid
Hommik on vaikne ja jah*

*Meenutan linnade suurustust
Saksa korras ja puhtuses veel
Pügatud hekkide värskest
Suurlinnade palavat arutust
Kasvada kõigega arengu teel
Mõistmata millegi väärtust*

*Meenutan maastiku kaunidust
Merelt ajaga võidetud maid
Põldude viljakat rohkust
Põlluteede asfalteeritust
Puude ridu ma imestan vaid
Karja, kes näsimas rohtu*

*Kollektiivse teadvuse rahutust
Stressi lainete varjatud võrk
On haaramas endaga kaasa
Probleemide kasvavat keerukust
Milles inimkond olnud on nõrk
Ehk loodus võiks jagu saada!*

*Meenutan päikese palavust
Euroopa linna ja asfaltteid
Rännutee tolmu ja saasta
Korruptsiooni agarust
Piiripunktides kimbutab meid
Raha inimväärikust laastab*

*Miks pean sellist kogemust
Saama ennasttäis Euroopast?
Tunnen soojas suves on vilu
Ja olen tulpinud kogetust
Otsiks rahu endale koopast
Naudiks Eestimaa metsade ilu*

Urmas Mänd

